

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Харківська державна академія фізичної культури
Львівський державний університет фізичної культури імені
Івана Боберського
Глухівський національний педагогічний університет ім. Олександра
Довженка
London Metropolitan University (Університет Лондон Метрополітен)
Університет Миколи Коперника (Республіка Польща)**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

01 грудня 2023 року

CURRENT ISSUES OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS

collection of materials of the IV All-Ukrainian Scientific and Practical
conferences with international participation

December 01, 2023

Полтава, 2023

Матієнко О. С., магістрант групи 601-ФС
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;
Науковий керівник: Гета А. В., к.фіз.вих., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК СТАВЛЕННЯ СУСПІЛЬСТВА ДО ЛЮДЕЙ ЗІ СТІЙКИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗДОРОВ'Я

Проблема ставлення суспільства до людей зі стійкими порушеннями здоров'я проходить через усю історію людства і свідчить про жорстоке знищення тих, хто хворів тривалий час, або, у кращому разі, безжалісну байдужість до них. Причиною відсторонення від людей із фізичними вадами міг бути як страх перед хворобою, каліцтвом і смертю, так і проблеми їхнього життєзабезпечення, які вимагають більших зусиль, ресурсів тощо.

Принципові зміни у ставленні до людей з обмеженими фізичними можливостями сталися із прийняттям християнства, яке закликала до милосердя і любові до ближнього. Проте, тільки з XV століття (епоха Відродження) намітилося подолання ізоляції «аномальних» людей від соціуму та зміна ставлення до них. Одна з перших наукових праць, присвячених вихованню інвалідів – книга видатного вченого епохи Відродження Дж. Кардано «Paralipomena» (XVIст.).

На території України у давнину людей із фізичними вадами опікували центри духовного життя того часу – монастирі. З часом, у процесі розвитку суспільства, з'являються притулки для знедолених людей:

- XIV століття: у притулках та церквах вводять спільне виховання здорових й хворих дітей;
- середина XVIII століття: відокремлення спеціальних груп – дітей з особливими потребами у виховних домах;
- початок XIX століття: виникнення перших спеціалізованих установ для глухонімих та сліпих дітей, а трохи пізніше – для дітей із відхиленнями у розумовому розвитку.

Поряд із центрами розвитку для людей із особливими потребами відбувалося становлення й розвиток фізичної культури та спорту інвалідів:

- 20-ті роки XX століття: початок спортивного руху людей із вадами слуху;
- у роки Першої світової війни на захист рівних прав людей, незалежно від їхніх фізичних можливостей виступає громадський рух;
- законодавство 1918 року засновує виховно-корекційні установи для дітей із особливими потребами, визначає статус інвалідів і вводить їх до загальнодержавної системи народної освіти;
- роки Другої світової війни: розвиток спорту на візках у Великій Британії, який за 15 років переріс у спортивний рух «Паралімпійські ігри»;
- 1968 рік: поширення руху, метою якого була інтеграція людей із відхиленнями розумового розвитку до суспільства засобами фізичної

культури та спорту – «Спеціальні Олімпіади». До кінця XX століття вони залучили понад 1 млн. учасників із 150 країн світу.

Характерно, що усі спортивно – громадські явища, які змінили життя світової спільноти, мільйонів людей – інвалідів, їхніх близьких майже у кожному випадку починалися з ініціативи окремих особистостей [1].

Сьогодні в усьому світі відмічається великий прогрес у сфері соціальної та фізичної реабілітації інвалідів, розробці педагогіко реабілітаційних методик. Адаптивне фізичне виховання виділилося у самостійний напрям фізичного спортивного руху і представлене численними організаціями. Заняття фізичною культурою перебувають у тісному зв'язку з розумовим, моральним та естетичним вихованням, професійно-трудоим навчанням, та сприяють підготовці учнів з порушеннями інтелекту до самостійного життя й виробничої праці, виховує рухову грамотність та особистісні якості, впливає на соціальну адаптацію та інтеграцію в суспільство.

Література

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: підручник для студентів ВНЗ. К., 2008. 393 с.
2. Замський Х. С. Розумово відсталі діти: історія їх вивчення, виховання та навчання з давніх часів до середини XX століття. Х., 2015. 255 с.
3. Круцевич Т. Ю., Когут І. О. Передумови виникнення та розвитку адаптивного спорту / Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві, 2013. №1. С. 336–343.
4. Осадченко Т. М., Семенов А. А., Ткаченко В. Т. Адаптивне фізичне виховання. Умань, 2014. 208 с.

Нищета Д. Ю., студент групи 301-ФС

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Науковий керівник: Гета А. В., к.фіз.вих., доцент

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕТАПИ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СТАРОДАВНІ ЧАСИ

Історія розвитку фізичної культури і спорту являє собою галузь історичних і педагогічних знань. Перш за все треба зазначити, що предметом вивчення фізичної культури і спорту є загальні закономірності управління процесом фізичного виховання людини, а також і загальні закономірності виникнення, становлення і розвитку на різних етапах розвитку суспільства. Щодо питання про виникнення і розвитку фізичної культури на першому етапі людства – то це один з основних в історії фізичної культури [1, 2].

Існують різні позиції при обговоренні виникнення фізичної культури:

1. В кінці XIX – початку XX ст. німецький філософ Шиллер створив і висунув теорію гри. Цю теорію підтримували різні філософи, Бюхер і Гросс